

Rudkøbing til os alle ~ sammen

Bymidtestrategi

Foto copyright Andreas Bastiansen

Udarbejdet november 2024

Indhold

Rudkøbing - en Bæredygtig og Levende by	3
Baggrund	4
Rudkøbing bymidte	4
Havnen og bymidten.....	6
Bevaring, forskønnelse og merværdi.....	7
Fakta om Rudkøbing	7
Udfordringer og potentialer	8
Indsatsområder og målsætninger	9
Ankomsten til Rudkøbing	9
Bevaring af kulturmiljøet og bygninger	10
Hurtig handling ved tomme butikker.....	11
En levende bymidte	11
Veldefineret og afgrænset bymidte	12
Øget digital fokus	13
Styrket samarbejde og sæsonudvidelse	14
En historisk by i øjen- og børnehøjde.....	14
Let at finde det man leder efter.....	15
Formidling af historie og kultur	15
Sammenbinding af by og havn	16
Udvikling til os alle ~ sammen	16
– <i>Et Samarbejde for Rudkøbings Fremtid</i>	16
Kilder.....	17

Rudkøbing - en Bæredygtig og Levende by

Rudkøbing skal være en bæredygtig købstad, hvor bevaring af kulturmiljøet og bygninger kombineres med nye funktioner, som fremmer handel, bosætning og turisme. Med fokus på fællesskab, kultur og handel er målet at fremtidssikre en bymidte, der er attraktiv for både borgere og besøgende året rundt og som tiltrækker og fastholder virksomheder indenfor handel, kultur og restaurationsbranchen.

Kommunalbestyrelsen vil med bymidtestrategien fastsætte en klar retning for bymidstens udvikling med fokus på at udvikle byen i fællesskab med byens borgere og aktører for at sikre en fortsat levende og bæredygtig bymidte i udvikling.

Udviklingen af bymidten tager afsæt i kommuneplanen, den bevarende lokalplan 77 for Rudkøbing bymidte og markørerne i grundfortællingen.

I kommuneplanen er der udpeget 7 verdensmål, som danner rammen om udviklingen af Langeland Kommune. Disse 7 verdensmål ligger også til grund for bymidtestrategien:

De tre definerende markører for Langeland i grundfortællingen indgår i udviklingen af bymidten som pejlemærker for, hvad forandring og bevarelse skal understøtte af værdier:

Med andre ord er der fokus på en bymidte, der udvikler mulighederne for tid til fordybelse, fællesskab, og som til stadighed levner plads til forandring og skaber en by til nuværende og fremtidige generationer i balance.

Baggrund

Udarbejdelse af en bymidtestrategi tager afsæt i den nuværende bymidtestrategi fra 2014, hvor en lang række af målsætningerne er opnået. Strategien samler de mange tråde og initiativer, som allerede er i gang og sætter pejlemærker for fremtidige tiltag.

Afsættet i strategien er, at nye tiltag skal udformes i dialog med aktørerne og borgerne, så vi sammen værner om og udvikler Rudkøbing til fortsat at være en levende og bæredygtig købstad.

Rudkøbing bymidte

Rudkøbing er en af landets allerbedst bevarede og mest udtryksfulde middelalderbyer. Samtidig har Rudkøbing et alsidigt og aktivt detailhandelsliv, en unik sammenhæng mellem by, land og vand samt et aktivt lokalt foreningsliv og kunstmiljø.

Rudkøbing er den største by på Langeland og øens hovedby med ca. 4.600 indbyggere. Siden midten af 1200-tallet har Rudkøbing haft købstadsprivilegier, hvilket har præget byens udvikling og har sat sine tydelige spor i byen med Østergade som hovedgaden og Torvet som samlingsplads. Derudover er byens byplan og bygninger velbevaret. Det kommer til udtryk igennem Rudkøbings små byhuse og krogede brostensbelagte veje. Byens handelsliv er præget af mange specialbutikker og mindre butikker, hvor man får den gode gammeldags service og mange steder en helt særlig oplevelse.

Byens hovedstrøg strækker sig fra Langeland Bibliotek i den ene ende til det gamle rådhus og Torvet i den anden ende med en lang række levende og unikke butikker og restauranter samt kulturelle oplevelser.

I tilknytning til biblioteket ligger et større parkeringsområde. Området har flere el-lademuligheder til elbiler. Der er flere el-lademuligheder for cykler under opsætning. P-pladsen strækker sig over til en række dagligvarebutikker, således at der kan parkeres tæt på dagligvarebutikkerne, og samtidig gives der direkte adgang gennem små smøger til hovedstrøget.

Der er flere samlingssteder i byen. Det ene er torvet, hvor der året igennem foregår en lang række især musikalske indslag, og som også rummer et fødevaremarked i udvalgte perioder af året. På Torvet står Hippo Ballerina skulpturen af den langelandsk-fødte kunstner Bjørn Okholm Skaarup. Skulpturen er et yndet instagram og foto-stop for besøgende i byen. Pladsen foran en af byens dagligvarebutikker ved Ahlefeltsgade/Østergade anvendes ofte til events. Ydermere arbejdes der på at rejse finansiering til at skabe et fælles grønt møderum bag besøgscentret i Østergade midt på hovedstrøget. Her er der indtænkt en mindre scene til små intime oplevelser,

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

ligesom det grønne område skal åbnes op og skabe en forbindelse fra hovedgaden til biografen, indkøbsmuligheder og p-pladser bag Besøgscentret.

Et vigtigt og karakteristisk træk ved Rudkøbing er de mange passager (slipper, gyder og lignende). Syd for hovedgaden findes en række passager, som giver udkik og til en vis grad også adgang til det fantastiske eng- og naturområde, som ligger umiddelbart syd

for den gamle bymidte. Nord for Østergade findes ligeledes en række passager, som giver forbindelse til bagarealerne her. Alle disse passager er af betydning for byoplevelsen og for sivemulighederne rundt i og omkring bymidten.

Udover hyggelig shopping og en bid mad på en af byens små spisesteder, byder Rudkøbing på et væld af natur-, kultur- og kunstoplevelser. De mange gallerier og kunsthåndværkere sætter et særligt præg på byen og er inviterende for den unikke oplevelse. Kunstruten går gennem Rudkøbings gader, hvor man oplever en tur i skulpturernes tegn og byens levende kunstmiljø. I en af de brostensbelagte sidegader til hovedgaden er der ved at udvikle sig en kunstnergade med kunsthåndværkere.

Den i 2024 nyrenoverede Rudkøbing Bymølle udgør et vartegn for byen, hvorfra der er udsigt over Rudkøbing Vejles rige fugleliv, og man kan følge hjertestien til Fredskoven bag byen. I 2022 blev By- og Parkstien etableret. Stien binder byen sammen med havnen, forbi bl.a. den smukke gamle bygning, der førhen var jernbanestation og som nu rummer Rudkøbing Byhistoriske Arkiv i den gamle stationsbygning.

Rudkøbings mest kendte bysbarn er H.C. Ørsted (1777-1851), opdageren af elektromagnetisme. De mange sommerfugle, som præger en række af husene i byen er til ære for ham, der som en af de første brugte ordet sommerfugl, og på H.C. Ørstedudstillingen på hovedgaden kan man lære om hans liv og hans arbejde med naturvidenskab og sprog. Foreningen bag udstillingen arbejder på at skabe et moderne

oplevelsescenter rundt om hans person og opdagelser. På vej fra byen mod havnen kan man gå via Gaasetorvet, hvor der er rejst en statue af H.C. Ørsted og tæt på hovedgaden ligger også Ørstedsparken og Ørstedspavillonen, som et grønt åndehul og rum til oplevelser.

Det usynlige teater i Rudkøbings gader med fortælling om H.C. Ørsteds liv, podcasten om forfatteren Vagn Lundbyes og andre spændende fortællinger i podcastserien "Lyden af Langeland" er eksempler på, hvordan der strategisk arbejdes med at binde byen sammen på nye måder. Der er fokus på at afdække byens mange kulturelle lag

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

for borgere og besøgende, så det er muligt at gå på opdagelse i byens spændende historie og kultur uden byen bliver mærket af for mange skilte.

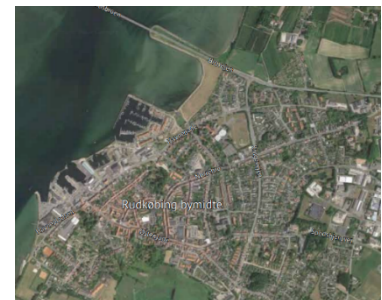
En anden kendt indbygger Mads Lange Konge af Bali har sin oprindelse i Rudkøbing, og der planlægges en permanent Mads Lange udstilling på Langelands Museum i 2026, som vil bidrage til at gøre byens kulturhistorie endnu mere interessant for gæster, og hvor fortællingen også vil strække sig ud i byrummets kulturelle lag.

I det tidligere projekt "Hovedbyer på forkant", støttet af Realdania, er der også udarbejdet en byvandring med afsæt i by- og parkstier i Rudkøbing. Ruten er på 2,1 km, og undervejs er der opsat varder med information om bygninger og livet i Rudkøbing dengang og nu.

Havnen og bymidten

Tæt på byen ligger havnen med flot udsigt mod Langelandsbroen og øhavet. I den sydlige ende er Rudkøbing Badeanstalt, der har åbent hele året for både sommer- og vinterbadere. Få meter efter badeanstalten er den skønneste sandstrand med solnedgang i verdensklasse.

Der går færger til naboøerne Ærø og Strynø.

På havnen står flere karakteristiske gamle bygninger, bl.a. et smukt pakhuis fra 1916, den over 100 år gamle ottekantede havnekiosk, som faktisk hedder Sekskanten og en ventesal fra cirka 1926. Ventesalen rummer i dag Rudkøbing Byhistoriske Arkiv, men var frem til 1962 ventesal for den dengang eksisterende jernbane. Savværket er bygget i 1876 som et dengang meget moderne dampsavværk og ligger midt på havnen i Rudkøbing i aksen mellem færrerne til Ærø og Strynø og Brogade op til Rudkøbing by. Det er et oplagt stop for dem, der skal til og fra færrgen og et udflugtsmål ved havnen for dem, der besøger Rudkøbing bymidte.

Ved lystbådehavnen (Skudehavn) er der lavet en multibane med parkour, boldbaner, bordtennis og forskellige pladser til ophold. Ved siden af multibanen og i Ørstedsparken overfor er der legepladser til de lidt mindre børn.

Rudkøbing Havn var frem til 1980 en livlig fiskerihavn. I dag bruges havnen mest af fritidsfiskere og besøges hvert år af op mod 4500 lystbåde.

Ved lystbådehavnen er der planlagt opførelse af et havnebad med tilhørende omklædningsfaciliteter, bademuligheder og sauna. Arkitekturen er det særlige SHORES udtryk. SHORES er et levende initiativ bestående af frivillige, erhvervs- og foreningspartnere og Langeland Kommune der bl.a. via fondsmidler sikre et SHORES aftryk i form af fysiske tiltag samt event- og undervisningstiltag som fx Langeland rundt i kajak og havsvømmeundervisning i folkeskolerne.

Der er fokus på at sikre en bedre sammenhæng mellem bymidten og havn, hvor der allerede er mange oplagte forbindelser, som skal aktiveres i forbindelse med

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

udviklingen og transformeringen af havneområdet. Derudover er det vigtigt at havneområdet kommer til at understøtte bymidten og ikke bliver til en modspiller af bymidten.

Bevaring, forskønnelse og merværdi

Langeland Kommune har stor fokus på bevaring og forskønnelse i forbindelse med anlægsprojekter i bymidten, men også på at udvikle og skabe merværdi med fokus på en bæredygtig tilgang med plads til biodiversitet og håndtering af klimaudfordringerne.

Med andre ord skal byens særkender og kulturarv bevares samtidig med at der skal være plads til det moderne menneske.

I det følgende er tre eksempler på, hvordan denne tilgang udmøntes i praksis:

- Renoveringen af det i 2023 indviede Besøgscenter i Østergade 23 har taget afsæt i at bringe facaden så tæt på det oprindelige udtryk som muligt.
- I forbindelse med forsyningsselskabernes reetablering efter gravearbejderne i Ramsherred i 2023 blev gaden lagt tilbage til brostensbelægning.
- I Grønnegården er der etableret en LAR-løsning, der udover at løse et klima-/regnvandsproblem forskønner hele parkeringspladsen og bidrager til mere biodiversitet.

Netop opnåelse af merværdier bl.a. i forbindelse med anlæg og andre tiltag er et mål i såvel kommunens planstrategi som klimaplan.

Fakta om Rudkøbing

Indbyggertallet i Rudkøbing var i 2015 4.513 og er i 2023 vokset til 4.622. Hertil kommer en lang række deltidslangelændere, som ejer en fritidsbolig i Rudkøbing. En række af disse deltidslangelændere indgår i fællesskabet på Langeland og er her enten ofte eller i lange perioder af året. Sammen med hotelovernatningsmuligheder tilbydes turister også en række overnatningsmuligheder via Airbnb i fritidsboliger, der tilsammen tilbyder en fantastisk mulighed for at bo midt i byen med natur og vand meget tæt på. Såvel deltidslangelændere som turister er en væsentlig faktor til at fastholde og udvikle de mange butikker og spisesteder.

I 2020 blev der gennemført en detailhandelsanalyse. Analysen viste, at med en ekstraordinær indsats var det lykkedes at halvere antallet af tomme butikker over en 2-årig periode. Et målrettet arbejde med aktiveringen af de tomme lokaler har betydet, at tomgangsprocent i 2020 kun var 6 % - og den gode tendens er fastholdt siden.

Analysen viste, at 70 % af butikkerne var udenfor kædesamarbejder, og den tendens er fortsat gældende. Den lave kædeandel og de mange butikker udenfor

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

kædesamarbejde er både en styrke og en svaghed; det giver handelsmiljøerne karakter, særegenhed og identitet. Det gør dog også butikslivet sårbart, fordi der ikke umiddelbart er et "bagland" at trække på i forhold til adgang til investeringskapital, modernisering og digitalisering.

I 2020 var der samlet på Langeland indenfor detailhandlen, restauration og personlig pleje hvad der svarer til ca. 500 fuldtidsjob. De fleste koncentreret i og omkring Rudkøbing. Dette tal vurderes at være lidt højere eller på samme niveau i 2024.

Destination Fyn har fået udarbejdet en analyse af turisme betydning på Fyn og Øerne, hvor det opgøres at turismeforbruget på Langeland i 2021 var på 636 mio. kr.:

Turismeprodukter	Angivelse i mio. kr.
Overnatning	75
Restauranter	70
Lokal transport	9
Rejse-service	2
Kultur og forlystelser	25
Lystbådehavne	9
Føde-/drikkevarer, tobak	160
Brændstof	86
Andet	57

Handelslivet i Rudkøbing er organiseret i Rudkøbing Handelsstandsforeningen, der har et tæt og godt samarbejde med kommunen og andre lokale aktører.

Udfordringer og potentialer

Rudkøbing er på mange måder enestående. Der er en række områder, hvor byen udmærker sig og får sit eget særkende:

- En meget klar identitet som smuk købstad med sjæl
- Et fantastisk og velbevaret kulturmiljø med en bystruktur og en bebyggelse, som i høj grad er intakt
- En meget flot beliggenhed direkte ud til kysten og øhavet og hvor bymidten mod syd grænser direkte mod store natur- og engarealer
- Der er en afgrænsning af bymidten, og handlen er fastholdt i bymidten, herunder er dagligvarebutikkerne fastholdt som en vigtig del af byens liv
- Mange udvalgs- og specialvarebutikker samt forretninger med tilbud til personlig pleje og wellness i bymidten
- Et handelsliv der er præget af høj faglighed, nærhed og kundeservice
- En god sommersæson med mange gæster og stor omsætning i butikkerne

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

- Et mangfoldigt og godt kunst- og kulturliv
- Et vigtigt lokalt engagement og en parathed til at ville byen og øen det bedste
- En imødekommenhed fra såvel handelslivet som beboere overfor gæster og besøgende
- Mange frivillige ildsjæle, der skaber aktiviteter
- Tæt og fortroligt samarbejde imellem erhvervs- og foreningslivet i byen, herunder Rudkøbing Handelsstandsforening og kommunen
- Tilbagevendende events er etableret udenfor højsæsonen, der bidrager til at tiltrække besøgende og skabe aktivitet året rundt

Udgangspunktet er godt, men Rudkøbing er – i lighed med mange andre bymidter - også under pres:

- Investeringslysten er begrænset, og finansieringsmulighederne er udfordrede
- Flere bygninger herunder nogle af hovedstrøgets vigtigste ejendomme trænger til en reovering og modernisering
- Strukturændringer i detailhandelen betyder ændringer i butiksstrukturer, ejerforhold, e-handel m.v.
- Højsæsonen for turisme er god, men der er plads til mere i den øvrige del af året
- De mange ejer-ledede butikker gør butikslivet sårbart, og der er ikke umiddelbart et "bagland" at trække på i forhold til modernisering, viden om nye trends og digitalisering
- Mange små butikker, hvor ejeren ofte gør det meste selv, gør det svært at få en handelsstandsforening med aktive deltagere, der har overskud til at påtage sig en større koordinerende rolle
- Særligt udenfor højsæsonen er der en udfordring i forhold til at sikre et tilstrækkeligt udbud af spisemuligheder

Indsatsområder og målsætninger

I det følgende er listet indsatsområder, som vil bidrage til at styrke Rudkøbing som en levende og bæredygtig købstad. Indsatserne skal ses som pejlemærker for, hvordan byen kan styrkes og udvikles yderligere. Det er initiativer, der for størstedelens vedkommende fordrer yderligere afdækning, og hvor der er behov for tilførelse af midler over tid for at realisere.

Ankomsten til Rudkøbing

Adgangen og velkomsten til byen skal styrkes, så det i endnu højere grad opleves positivt, logisk og rart at komme til byen, både som borger og som gæst.

En velfungerende parkeringsstruktur er essentiel for at sikre nem adgang til Rudkøbings bymidte for både borgere og

Foto copyright Mette Jøhnson

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

besøgende. Byen tilbyder allerede flere parkeringspladser centralt, men der er behov for bedre parkeringshenvisning, som starter allerede ved indfaldsvejene til Rudkøbing.

Der skal derfor arbejdes for en bedre vejvisning i forhold til p-muligheder og oplademuligheder for elbiler i bymidten. Skiltningen skal ske henholdsvis ved Spodsbjergvej, Havnegade, Platanvej-Ahlefeldtsgade og Ringvejen.

Cyklister skal tydeligt ledes på vej til byens cykelparkering og til de kommende muligheder for opladning af elcykler, som er under etablering i 2024. Det skal overvejes, om der er behov for at etablere yderligere cykelparkeringsmuligheder tæt på hovedgaden.

Der bør arbejdes med at tydeliggøre, at Rudkøbing ligger lige til højre for broen, når man er ankommet til Langeland. Det skal blive mere naturligt at "smutte" forbi Rudkøbing, når man kommer over broen. Der skal med andre ord arbejdes på et naturligt blikfang.

Bevaring af kulturmiljøet og bygninger

Rudkøbing skal videreudvikles med afsæt i, at det er en historisk købstad, hvor byens unikke charme og intime atmosfære fastholdes. Byens identitet som en smuk, købstad skal bevares og fremhæves gennem vedligeholdelse af de brostensbelagte gader, små butikker og bygninger med en enestående arkitektur.

For at fastholde Rudkøbings mange kvaliteter har man i 2009 vedtaget lokalplan 77 Bevarende lokalplan for Rudkøbing bymidte.

Bevaring af Rudkøbings kulturmiljøer og bygninger skal derfor være en af byens omdrejningspunkter, der sammenbinder bymidten og indtænkes som vigtigt element i fremadrettet planlægning, projekter og aktivering af byrum. Rudkøbing skal være et sted, hvor både borgere og besøgende kan mærke historiens vingesus i et roligt og hyggeligt bymiljø.

Bevaring af kulturmiljøet og bygninger skal anses som værdi og identitetsskabende. Hvilket allerede er synliggjort i forbindelse med projektet omkring Besøgscenteret i Østergade 23 og reetablering af brostensbelægningen i Ramsherred i 2023.

Der bør arbejdes på, at bymidtens vigtigste ejendomme og byrum bibeholder deres bevaringsværdi og aktiveres for at sikre dem mod forfald.

Derudover bør der i samarbejde med lodsejerne arbejdes for at modernisere og forskønne flere af hovedstrøgets passager, hvor der er et behov herfor. Ved samme lejlighed bør passagerne navngives og skiltes, så man ved at her er tale om et sted, hvor man er velkommen til at gå igennem.

Hurtig handling ved tomme butikker

Der er i dag en relativ lille tomgang i butiksarealer i Rudkøbing, men det er et konstant fokuspunkt, at det ikke udvikler sig til et større omfang, og at der ikke er lange stræk med tomme butikker, der kan give et forkert indtryk.

Den tidligere indsats "Aktion tomme butikker" bør genetableres, så der er en organisation og en aktionsgruppe, der kan handle på – helst før – tomme butikker både i forhold til aktiv genudlejning i samarbejde med ejerne, men også til midlertidige aktiviteter for at sikre aktive facader i hele byen.

Lokale ejendomsudlejere bør også opfordres til at modernisere deres lokaler og facader, både så flere af forretningerne lever op til tilgængelighedskrav og nutidens krav til fleksible erhvervslejemål, herunder at rumme spisesteder, og så facaderne bidrager til at fastholde det historiske og hyggelige udtryk Rudkøbing består af.

En levende bymidte

Beslutningen om at handel skal placeres i bymidten, og der ikke skal åbnes for aflastningscentre, skal fastholdes. Ligesom det er afgørende, at de nuværende offentlige funktioner forbliver en del af bymidtetilværelsen, her tænkes på bibliotek, museum, ungdomshus, byarkivet, borgerhus og besøgscenter. Tilstedeværelse af kulturelle funktioner giver synergieffekter og liv året rundt. De offentlige funktioner er bevidste om, at deres aktiviteter skal, når muligt, give synergi til handelslivet. Der skal arbejdes med at synliggøre forbindelsen til Langelands Museum og Rudkøbing Byarkiv fra og til hovedgaden.

Derudover skal der arbejdes med byens samlingssteder og byrum, som skal aktiveres og tildeles en identitet. For eksempel ved indgangen til biblioteket er der et opholdsrum, som bør udvikles til en mere aktiv plads til fællesskab, gerne i børnehøjde fx i form af legemuligheder. Der er planlagt opsætning af el-cykel-ladestander i forbindelse med biblioteket, ligesom der i bibliotekets indre gård er et udendørs fælles opholdsrum under anlæg.

I sommersæsonen lukkes hovedgaden i dag af for biltrafik og omdannes til en gågade, hvor der er mere plads til at opleve det hyggelige bymiljø og de mange butikker. Der skal i samarbejde med Rudkøbing Handelsstandsforening ses på, hvordan dette skal udvikles i takt med, at aktivitetsniveauet i byen øges både med de flere sæsoner og øget antal events.

Perioden, hvor gaden omdannes til gågade, skal genbesøges, og det skal i samarbejde med Rudkøbing Handelsstandsforening overvejes, om perioden skal forlænges, eller

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

om der skal være flere perioder eller prøveperioder fx i forbindelse med julehandlen, Open By Night eller ferieperioder. Der skal ses på, hvordan der kan skabes synlig afspærring af gaden, når den omdannes til gågade fx i form af pullerter eller andre foranstaltninger.

Veldefineret og afgrænset bymidte

Centerområdet er defineret i kommuneplanen og fastholdes. Indenfor dette område skal der arbejdes med en mindre bymidteafgræsning for at sikre en fortsat attraktiv bymidte.

Det bør også undersøges, om bymidteafgræsningen skal være en sæson eller event betonet afgræsning. Rudkøbing besøges hvert år af mange gæster og turister særligt i højsæsonen. Indsatsen for en bæredygtig og levende bymidte bør derfor også tage hånd om denne problemstilling.

Når bymidteafgræsningen er klarlagt, bør der ske en målrettet indsats for en veldefineret bymidte, som er sammenhængende og klart afgrænset fra resten af byen. På nuværende tidspunkt kan byen virke usammenhængende og svær at finde rundt i. Med en klar afgræsning vil der kunne skabes en mere sammenhængende bymidte, og det vil være nemmere at finde vej til byens funktioner.

Øget digital fokus

Et vigtigt indsatsområde er udvikling af butikkernes digitale kundskaber. Ved at øge deres digitale tilstedeværelse gennem online markedsføring, sociale medier og e-handel kan butikkerne nå ud til en bredere kundekreds – både lokalt og uden for Langeland. En øget kombination af fysisk og digital kundekontakt vil gøre butikkerne mere modstandsdygtige over for konkurrence fra større byer og nethandel, samtidig med at det giver mulighed for at fastholde kontakten med turister, når de er rejst videre.

Samtidig er det essentielt at fastholde et højt fagligt serviceniveau i butikkernes daglige drift. Det er netop den personlige og faglige service, som mange kunder efterspørger, og som adskiller Rudkøbing fra større, anonyme handelsmiljøer. Et højt serviceniveau øger kundetilfredsheden og skaber loyalitet blandt kunderne, hvilket er afgørende for butikkernes succes på længere sigt.

I forbindelse med projektet "Styrket Erhverv i Gadeplan" så vi en opkvalificering af en række af de erhvervsdrivende i Rudkøbing, som har bidraget til en øget robusthed. En indsats igennem Iværksætter Danmark om øget digital og fysisk tilstedeværelse har styrket en række af iværksætterne indenfor detailhandlen på Langeland.

For at gå fremtiden styrket i møde skal der arbejdes på at lave en yderligere indsats, der bygger videre på de gode erfaringer fra de nævnte projekter. De erhvervsdrivende

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

Foto: VisitLangeland

har efterspurgt hjælp til at dygtiggøre sig, få hjælp til og opnå viden om de digitale virkemidler, både i form af online salg, men også i forhold til at styrke den fysiske butik.

Styrket samarbejde og sæsonudvidelse

Igennem de senere år er der lagt et øget fokus på at skabe events i byen for at tiltrække flere gæster og turister særligt udenfor højsæsonen.

Der er tale om events organiseret både af Rudkøbing Handelsstandsforening, kunstnere og kommunen, hvor der altid er et gensidigt samarbejde om indsatserne, og hvor der ofte er andre eksterne samarbejdspartnere involveret. Af eksempler kan nævnes: Open By Night, Julekøbing, Geoparkdage, De 3 Broers Halvmaraton, Børnekulturfestival, Lys i Mørket og Påske – Kunst og Kultur til os alle ~ sammen.

Foto: VisitLangeland

Det i 2024 etablerede fødevarermarked i en udvidet sommerperiode på Torvet giver en ny og spændende dimension til handelslivet i Rudkøbing, og der skal arbejdes på at dette styrkes og udvikles, men også at det udvides til at omfatte et fødevarermarked i julemåneden.

Der er et stort potentiale i at udvikle nye og styrke eksisterende tiltag og intensivere en fælles markedsføring af Rudkøbing som en oplevelsesby med gode shoppingmuligheder og gratis parkering – hele året.

Der er endvidere også behov for, at der er flere spisemuligheder i Rudkøbing hele året, hvilket kræver et kundegrundlag, der kan sikre en nødvendig omsætning for at holde åbent.

Der er en bevidsthed om behovet for, at Rudkøbing Handelsstandsforening og den kommunale side får styrket de ressourcemæssige muligheder for at udvikle og implementere yderligere tiltag og markedsføre byen. Der skal skabes en struktur, hvor der er flere muligheder for en aktiv bymidteledelse. Bl.a. søges der løbende puljer for at opnå de nødvendige ressourcer til en specifik indsats med fokus på sæsonudvidelse.

En historisk by i øjen- og børnehøjde

I udviklingen af bymidten skal der være fokus på også at skabe en by i børnehøjde, hvor børn kan udforske og lege sig gennem Rudkøbings historie. Fra biblioteket og museet i den ene ende til det gamle rådhus i den anden skal der etableres legemuligheder, der integrerer byens kultur og natur.

Eksempelvis kunne små legeområder inspireret af H.C. Ørsted og Langelands geologiske hatbakker etableres ved biblioteket og i Den Grønne Formidlingshave, hvor børn kan klatre og lege, mens de oplever Langelands historie. Små legestationer, som den i 2024 etablerede ved Besøgscentret, kan placeres som små oaser langs

Bymidtestrategi: Rudkøbing til os alle ~sammen

hovedgaden og kobles op på en langelandsk fortælling - fx kunne gyngehesten foran Besøgscentret suppleres med en fortælling om de langelandske vilde heste. Ligesom læring i børnehøjde kan integreres i bybilledet, som eksemplet med den kommende "Børn i byen" podcastserie, hvor byens historie fortælles i børnehøjde og med små fysiske nedslag undervejs. Rudkøbing skal være et sted, hvor børn glæder sig til at komme tilbage til, fordi den byder på en helt særlig oplevelse i børnehøjde.

Det er afgørende, at der i udvikling af byen er et kontinuerligt blik for, at byen også skal være tryk og imødekommende for alle. Alle nye tiltag skal derfor altid have et særligt blik på at sikre mest mulig tilgængelighed i alle former – ikke blot fysisk.

Let at finde det man leder efter

Der er behov for at gentænke skiltningen i Rudkøbing. For de mange, der er vant til at bevæge sig rundt i byen, synes alt lige inden for rækkevidde, men der er en lang række steder, som er svære at finde for gæster i byen. Det skal gøres mere intuitivt og lettere, så det at finde fx H.C. Ørsteds skulpturen, biografen, museet, havnen med færgerne og badeanstalten virker let og naturligt. Ligesom de mange aktiviteter, der foregår i byen og på øerne, skal formidles synligt i den kommende Grønne Formidlingshave bag Besøgscentret i Østergade. Målet er, at man hurtigere end i dag føler sig hjemme, inkluderet og bekendt med byen og opdager de mange muligheder, den har at byde på. Bymidten skal ikke blot være en historisk oplevelse, men også et levende og inkluderende sted, hvor både store og små kan nyde byens unikke charme og føle sig hjemme.

Der skal også arbejdes med en bedre synliggørelse af p-forholdene, så det bliver mere logistik at finde ud af, hvor længe man må holde gratis hvor.

Formidling af historie og kultur

Formidling af kunst og kultur samt natur- og kulturarv skal i højere grad præge oplevelsen af Rudkøbing. I det foregående er der beskrevet en række tiltag, der kan bidrage til dette. Ydermere skal indretningen af Den Grønne Formidlingshave i Østergade skabe tråde ud til byen og øens oplevelser og formidle om de mange særkender byen og øerne har at byde på.

Portrummet ved Besøgscentret skal indeholde en fortælling om Rudkøbing gennem tiderne, ligesom haven og loen skal formidle om Langelands kultur- og naturarv herunder UNESCO Global Geopark – Det Sydfynske Øhav og SHORES og trække tråde til nutiden og fremtiden i forhold til biodiversiteten på land og til vands.

Sammenbinding af by og havn

Der skal arbejdes yderligere med at styrke forbindelsen mellem by og havn, ikke mindst i forhold til lystbådehavnen og dens mange gæster.

Den etablerede By- og parksti er et eksempel på, hvordan der kan skabes nye måder at sammenbinde byen og havnen, hvor man naturligt guides mellem de to steder. Der skal arbejdes yderligere med at skabe en interessant tur fra by til havn og fra havn til by, så der i højere grad er tale om en oplevelse i selve turen på vej.

Der pågår pt. et arbejde i forhold til at styrke og udvikle Rudkøbing Havn og forbindelse med bymidten vil være en del af dette arbejde, ligesom, der i det løbende arbejde med styrkelse af bymidten vil være fokus på at indtænke forbindelser til og fra havnen.

Udvikling til os alle ~ sammen

– Et Samarbejde for Rudkøbings Fremtid

For at sikre en stærk og dynamisk udvikling af Rudkøbing er det afgørende med en kontinuerlig dialog og samarbejde med byens handlende, Rudkøbing Handelsstandsforening og borgere. Ved løbende at drøfte idéer og initiativer skal de bedste løsninger findes i fællesskab.

Målet er at positionere Rudkøbing som et shoppingmål, hvor besøgende får en unik og nærværende oplevelse krydret med en kulturel oplevelse. I Rudkøbing kan man finde noget helt særligt – små, selvstændige butikker med personlig betjening og unika varer. Dette giver Rudkøbing en identitet og charme, som adskiller sig fra større byer og standardiserede shopping centre.

Samarbejdet med de handlende og Handelsstandsforeningen er derfor centralt for at styrke denne unikke profil og sikre, at besøgende både får en autentisk købstadsoplevelse og en tæt forbindelse til byens lokale liv. Gennem fælles markedsføringsstrategier, events og initiativer kan der i fællesskab skabes en fremtidssikret, levende og bæredygtig bymidte, der tiltrækker og fastholder flere besøgende. Alt sammen forankret i et tæt samarbejde, der styrker Rudkøbing som en destination for både handel og oplevelser.

Kilder

Bymidtestrategien er udarbejdet på baggrund af:

- Kommuneplanen
- Lokalplan 77
- Visionsplan for Rudkøbing Bymidte 2014 "Købstaden version 2.0"
- Hauxner forundersøgelse "Hovedbyer på forkant"
- Detailhandlesanalysen for 2020
- Brandingstrategi Langeland til os alle ~ sammen
- Erhvervspolitikken
- Kulturpolitikken
- Kyst- og Turismestrategien
- Turismens økonomiske betydning Destination Fyn 2023 (2021 nøgletal)
- Områdefornyelsesplan: Den grønne formidlingshave til os alle ~ sammen
- Løbende dialog om byens udvikling og udfordringer på netværksmøder for detailhandlen og med Rudkøbing Handelsstandsforening og foreningen Langeland Sammen